

[Morten Lange.]

rativt, hvis vi skal nå frem til en virkelig effektiv uddannelse i skuespilkunsten. Jeg tror, at skabelsen af et sådant teaterakademi i højeste grad er oppe over byen, og det kan naturligvis kun rigtig komme på sin plads, hvis både det kgl. teater og radio- og fjernteatret medvirker. Jeg tror, det vil være rimeligt at få en sådan institution skabt i forbindelse med ændringen af denne lovgivning, og det vil naturligvis kun være muligt, dersom disse to store magter inden for området bliver draget tilstrækkelig meget ind i arbejdet.

Lovforslaget bygger på en fortsættelse af bevillingssystemet. Det er jo god, gammel skik, at det fra de konservatives og venstres side bør siges, at det er noget, man ser på med en vis skepsis, og selv det radikale venstres ærede ordfører bør naturligvis også ved denne lejlighed sige, at man i al almindelighed ikke synes godt om bevillingssystemer. Jeg vil nu tillade mig at fremføre, at med det beskedne antal teaterhuse, som findes her i landet, må det siges at være en ganske overordentlig rimelig betryggelse, at adgangen til at drive teatervirksomhed er et bevillingsspørgsmål, og det er der vist ikke nogen grund til at rokke ved. Jeg mistænker egentlig ikke de udmærkede ordførere, der benytter lejligheden til at lufte deres klassiske skepsis, for at have nogen dybtfølt hensigt i den retning. Husenes antal er begrænset; og så få huse der er, og så svært det vil være at få bygget nye, tror jeg nok vi skal holde os til, at det er rimeligt at have en bevillingsordning.

Det fører mig naturligt over til det lille anneksforslag, vi har til behandling: forslag til lov om ændring i biografteaterloven. Det er meget fornuftigt sammenhængende med teaterloven, men skulle man komme med en kommentar, skulle det være den, at det var vel værd at overveje, hvis vi endelig skulle til at afskaffe den dertil knyttede fond, om man ikke skulle gå til det, jeg synes er rimeligere, nemlig kommunal overtagelse af biografteaterne. Det har jeg forstået at man har gjort i Norge med overordentlig godt resultat, og det kunne være rimeligt også at gøre det herhjemme.

Konkluderende skal jeg nøjes med at bemærke den temmelig klassiske sandhed,

at staten naturligvis ikke kan købe og betale kultur. Det er ikke noget, man kan sende en ordre ind på på så og så mange millioner og derefter regne med at få det leveret. Naturligvis kan man altid søge den slags udveje, som her er foreslået: at anmode de højtærede ministre om at holde op med at regere og i stedet for sætte sig til at skrive teaterstykker. Det er naturligvis en udvej, men næppe den mest farbare. Vi må gøre os klart, at det, samfundet kan, er at skabe rammer, inden for hvilke det bliver muligt at skabe kulturelle resultater. Jeg anser de forslag, den højtærede minister har fremsat, for at være et forsøg på at skabe rammer for teaterkultur, og jeg anser det for at være et i hovedsagen heldigt mønster for sådanne rammer, og jeg tror, at hvis vi bliver enige om, at det skal være rammer af den art, der skal benyttes, vil det være en betydelig styrkelse af teaterkulturen her i landet. Der kan naturligvis altid blive tale om at ciselere rammerne på anden vis; det er vel det, vi skal gøre i udvalget, og jeg kan tilsige min medvirken til dette ciselingsarbejde.

Rimstad: Til den højtærede minister for kulturelle anliggender vil jeg gerne sige, at de lovforslag, vi her skal drøfte, efter min opfattelse er både grundigt og — ud fra den indstilling, som forslagsstilleren nu engang har til de foreliggende problemer — også meget dygtigt udført. Jeg har nogle forudsætninger for at bedømme kvaliteten her og også for at bedømme den højtærede ministers egen indsats ud over, hvad de skiftende teaterudvalg og teaterkommissioner måtte være kommet til, og jeg vil tilføje, at jeg, hvad den saglige bearbejdelse angår, ingen indvendinger har.

Når mit parti alligevel ikke, og jeg må oven i købet sige slet ikke, kan medvirke til de to lovforslags velvillige behandling i tinget, ligger det i noget andet end det rent saglige; det drejer sig om noget principielt. Vi ønsker for det første, at både teaternæring og biografteaternæring skal gøres til frie næringer. Jeg ser godt nok, at den højtærede minister i sin fremsættelsestale nævner, at der ikke er rettet og heller ikke kan rettes indvendinger af betydning mod bevillingssystemet. Med hensyn til teaterbevil-